

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 561
van **STEPHANIE D'HOSE**
datum: 15 januari 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Coronacrisis - Mobiliteitscijfers

De coronacrisis beheerst intussen een klein jaar het leven van ons allemaal en is een gamechanger op verschillende vlakken. Inzake mobiliteit hebben we onder meer een sterke afname gezien van het autoverkeer tijdens de eerste golf en een bijzonder sterke (logische) daling van het gebruik van verschillende vormen van deelmobiliteit en openbaar vervoer. Tegelijk namen veel meer mensen de fiets en er is nog nooit zoveel gewandeld.

De minister heeft zelf al aangegeven dat de huidige crisis een momentum kan zijn om de omslag naar een duurzamere mobiliteit te versnellen. En zij heeft gelijk: never waste a good crisis.

1. Beschikt de minister over cijfers inzake de files, autoverkeer, fietsgebruik en bezetting van het openbaar vervoer van de afgelopen 10 maanden?
2. Hoe verhoudt zich dat tot de cijfers van maart 2019 tot en met januari 2020?

ANTWOORD

op vraag nr. 561 van 15 januari 2021

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. Het Verkeerscentrum publiceert sinds het begin van de coronacrisis wekelijks een rapport m.b.t. de impact ervan op het verkeer op de Vlaamse autosnelwegen. Deze rapporten kan u op de website van het verkeerscentrum terugvinden.

Via de telpalen van het Agentschap Wegen en Verkeer kan een indicatie gegeven worden over het aantal fietsers, zij het dan langs gewestwegen. Zoals ik ook meegaf bij mijn antwoord op eerdere schriftelijke vragen (320 - 2 december 2020 of 1037 - 18 juni 2020; Orry Van de Wauwer) is het echter te vroeg om uitspraken te doen over een blijvende trend. Daarvoor zullen teldata van verschillende jaren met elkaar vergeleken moeten worden.

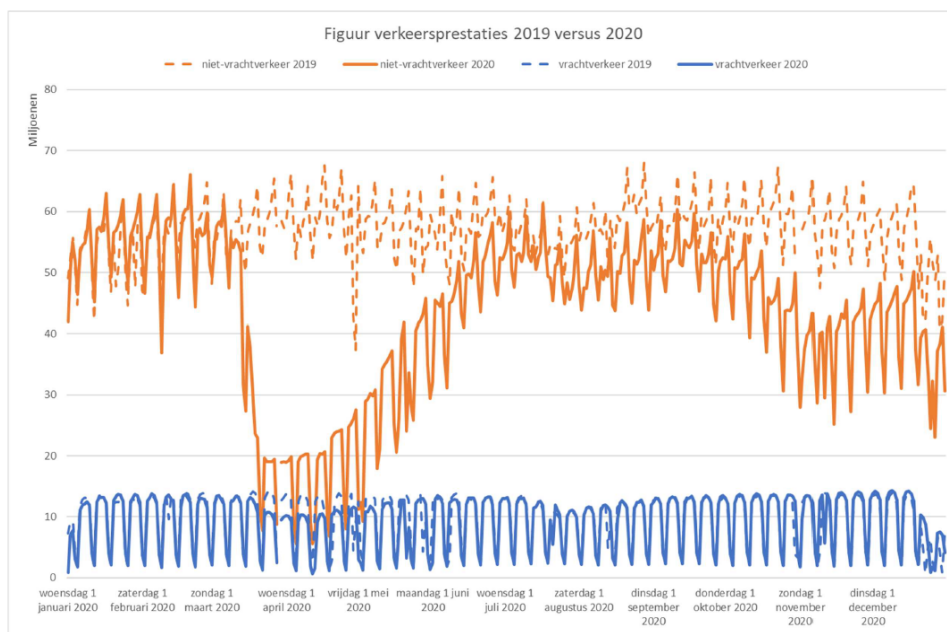
Sinds de start van de Corona crisis kende De Lijn een sterke terugval in reizigersaantallen. Dit is steeds gerelateerd aan de geldende maatregelen in de betrokken periode (lockdown, thuiswerk, sluiting scholen-horeca-winkels, ...).

Onderstaande tabel toont de reizigersaantallen van alle abonnees en reizigers die zich verplaatsen met een ticket ((mobiel)biljet/kaart, dagpas, enz.) van de afgelopen 10 maanden (maart-december). In de wetenschap dat niet iedereen altijd het abonnement scant* zijn dit in geen geval totale reizigersaantallen. Ze geven wel een goede indicatie van de algemene tendens.

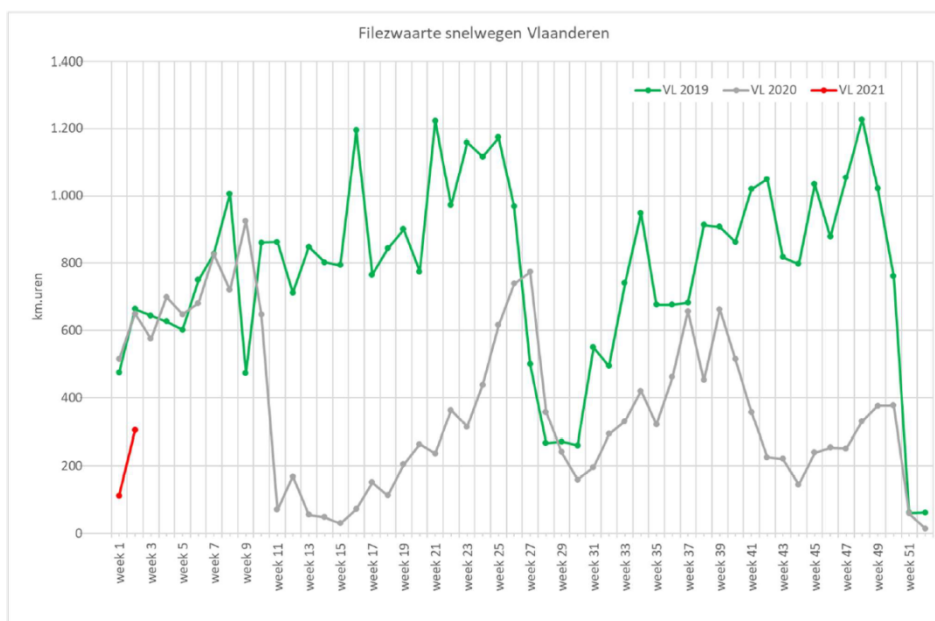
	reizigers abonnement en tickets/kaarten
Voor Corona	
03/2019	22.453.716
04/2019	20.160.733
05/2019	22.591.207
06/2019	20.395.485
07/2019	17.127.929
08/2019	16.186.987
09/2019	21.943.512
10/2019	23.664.961
11/2019	20.855.315
12/2019	20.347.374
Corona	
03/2020	11.192.314
04/2020	2.122.051
05/2020	4.167.720
06/2020	7.793.542
07/2020	8.412.842
08/2020	7.604.933
09/2020	11.845.790
10/2020	10.851.430
11/2020	6.238.159
12/2020	7.322.550

2. Onder bovengenoemde link in functie van het verkeer op de Vlaamse autosnelwegen worden wekelijks 2 rapporten gepubliceerd. In het eerste wordt het gebruik van de Vlaamse snelwegen gekwantificeerd. Dit gebeurt door de evolutie van de verkeersprestatie (het aantal voertuigkilometer dat door alle voertuigen samen dagelijks op de snelwegen wordt afgelegd). Onderstaande grafiek illustreert deze evolutie. Wat het niet-vrachtverkeer betreft zien we een afname van ruim 2/3 van het aantal gereden voertuigkm op werkdagen door niet-vrachtwagens tijdens de eerste lock-down periode vanaf de tweede helft van maart 2020. In dezelfde periode verminderde het totaal aantal dagelijks gereden km door vrachtwagens met een kwart. Naarmate de maatregelen versoepeld werden, steeg ook het aantal gereden voertuigkm van de niet-vrachtwagens opnieuw tot bijna het niveau van 2019 in juni 2020 (-7 à 8%).

Het totaal aantal gereden km door het vrachtwagenverkeer bereikte zelfs volledig terug het niveau van 2019. Nadien zakte het totaal aantal gereden niet-vrachtwagenkm terug tot -12 à -14% (Antwerpse lock down in augustus) om dan terug te stijgen tot -8% à -10% in september en vervolgens terug te zakken. Vanaf de 2de helft van oktober schommelt de afname van het totaal aantal gereden voertuigkm door niet-vrachtwagens rond een kwart minder t.o.v. 2019. Wat vrachtwagens betreft, is het totaal aantal gereden voertuigkm op werkdagen sinds juni echter op peil gebleven en soms zelfs licht gestegen t.o.v. 2019.

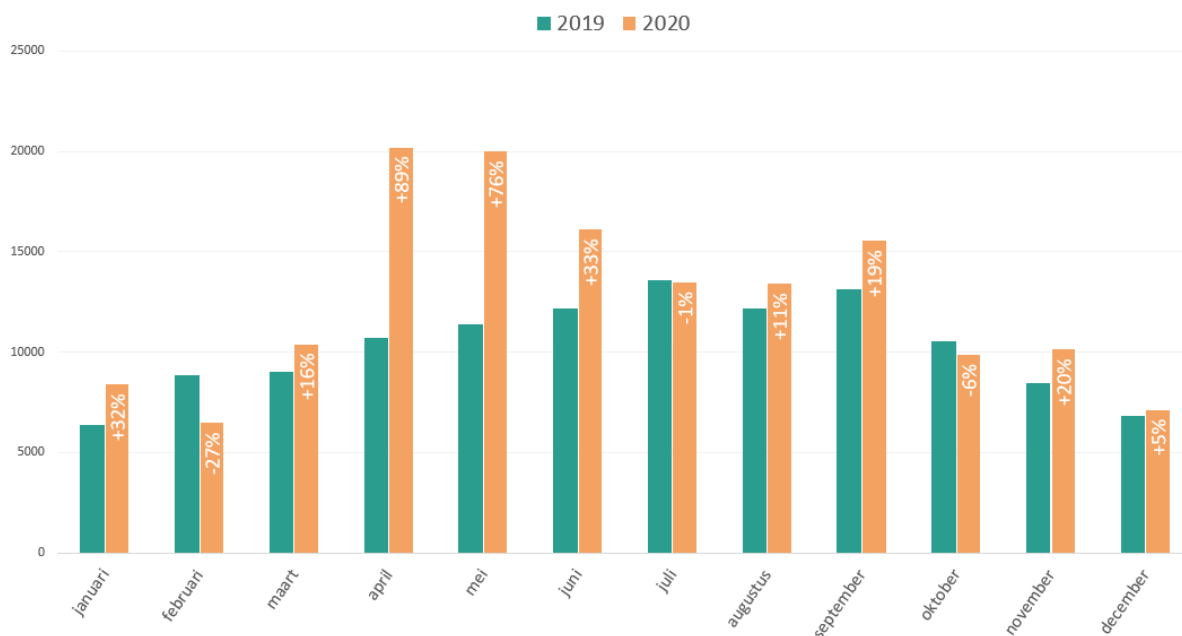

Het andere wekelijkse rapport focust op de evolutie van de filezwaarte als gevolg van de afname van het verkeer. Onderstaande grafiek geeft deze evolutie weer. Ook hierop valt in één oogopslag de enorme impact van het afgenomen verkeer t.g.v. de coronamaatregelen op de structurele files af te leiden. Hier constateerden we zelf afnames van meer dan 90% tijdens de eerste lock-down. Nadien bleef de filezwaarte (op enkele uitschieters in juli na) gevoelig lager dan 2019. Vanaf november schommelt de filezwaarte opnieuw rond een drie kwart afname t.o.v. 2019

Naast het verkeer op de autosnelwegen kan het Agentschap Wegen en Verkeer ook een indicatie geven over het verschil in aantal fietsers. Onderstaande grafiek toont aan dat er globaal gezien meer gefietst werd t.o.v. 2019. Ik wens te benadrukken dat fietsgebruik sterk gerelateerd blijft aan de weersomstandigheden, die in april-mei uitstekend waren, waarbij september alsnog ook uitstekend was en waar het weer in november 'acceptabel' was.

Totaal aantal getelde fietsers aan telpunt **Machelen** per maand - 2019 vs 2020

Wat De Lijn betreft toont onderstaande tabel de evolutie van de reizigersaantallen van alle abonnees en reizigers die zich verplaatsen met een ticket ((mobiel)biljet/kaart dagpas, ...) van de afgelopen 10 maanden (maart-december), wetende dat niet iedereen altijd zijn abonnement scant* zijn dit in geen geval totale reizigersaantallen. Ze geven wel een goede indicatie van de algemene tendens.

Evolutie	Evolutie aantal	% verschil reizigers abonnement
----------	-----------------	---------------------------------

		en tickets/kaarten
Maart 2020	- 11.261.402	-50%
April 2020	- 18.038.682	-89%
Mei 2020	- 18.423.487	-82%
Juni 2020	- 12.601.943	-62%
Juli 2020	- 8.715.087	-51%
Augustus 2020	- 8.582.054	-53%
September 2020	- 10.097.722	-46%
Oktober 2020	- 12.813.531	-54%
November 2020	- 14.617.156	-70%
December 2020	- 13.024.824	-64%

*MOBIB abonnementen: niet elke opstap wordt gescand door de abonnees. De MOBIB- cijfers geven dus niet het effectieve aantal reizigersritten van abonnees weer. Omwille van deze reden werkt De Lijn aan de ontwikkeling van een extrapolatie-algoritme. Bedoeling van dit extrapolatiealgoritme is om een volledig zicht te krijgen op de bezetting van de voertuigen. Dit algoritme op basis van cameratellingen is nog niet operationeel.

In afwachting van deze resultaten heeft De Lijn aan de hand van een online-survey het reisgedrag van de abonnees bevraagd om op die manier het effectieve scangedrag van deze categorie reizigers te kunnen inschatten. Het onderzoek werd een laatste keer uitgevoerd in oktober 2020 en wordt in de toekomst nog herhaald. De resultaten van dit onderzoek geven aan dat De Lijn - tijdens de schoolperiode tijdens COVID-19 - voor (slechts) 65 % van de gedeclareerde ritten een effectieve registratie vindt.